

ARCHEOLOGICZNA KONFERENCJA, ZJAZD I JUBILEUSZ NA LEDNICY

W dniach 4 – 6 czerwca 1998 roku Ostrów Lednicki był miejscem spotkania grona ponad 100 archeologów, historyków, oraz ich współpracowników i przyjaciół. Powodów tak licznej obecności było kilka. Jednym z nich była Konferencja: *Archeologia Wielkopolska. Osiągnięcia i problemy ochrony zabytków*. W referatach, wygłaszanych przed lednickim schroniskiem, zaprezentowano głównie dotychczasowe najważniejsze osiągnięcia i prestiżowe wyniki badań archeologicznych obszaru Wielkopolski. Większość autorów wskazywała także konkretne przykłady rozwiązań konserwatorskich ratujących przynajmniej część z wciąż niszczonej stanowisk archeologicznych. Od kilku lat trwa dyskusja nie tylko na temat metod ochrony dziedzictwa archeologicznego, ale także na temat skutecznych sposobów włączenia się archeologii w przemiany społeczno-ekonomiczne zachodzące w kraju. Archeologia, czerpiąca źródła do dociekań naukowych z badań terenowych, z przypadkowych odkryć i informacji dostarczanych przez odkrywców-amatorów, zdaje sobie sprawę z zagrożeń, jakie płyną z nieprześlągniętych i niezgodzonych prac terenowych związanych z wielkimi inwestycjami. Z jednej strony brak świadomości o dokonywaniu niepowetowanych strat w dziedziczu dziedzictwa archeologicznego, a z drugiej niejednokrotnie nasze własne dystansowanie się wobec podejmowanych decyzji może spowodować, iż przegapimy okazję pozyskania i zabezpieczenia bodaj największego zasobu źródeł w dotychczasowej historii archeologii. Referaty wygłoszone na lednickiej Konferencji zostały opublikowane: *Archeologia Wielkopolska. Osiągnięcia i problemy ochrony zabytków*, red. H. Kóćka-Krenz, Poznań 1998. Publikacja jest drugim tomem Biblioteki Wielkopolskich Sprawozdań Archeologicznych, wydawanych przez oddział w Poznaniu SNAP.

Zwieńczeniem Konferencji był referat profesor Zofii Kurnatowskiej „Początki państwa i chrześcijaństwa w Polsce w świetle źródeł archeologicznych”. Wystąpienie to było jednocześnie momentem przejścia do następnego powodu spotkania na Lednicy. Tym powodem był Jubileusz 45-lecia pracy naukowej Profesor. Po wygłoszonym referacie rozpoczęło się składanie życzeń, gratulacji, kwiatów i upominków. Wśród wydawnictw dedykowanych Jubilatce znalazł się obszerny tom „Kraje Słowiańskie w wiekach średnich”, a wśród prezentów także tort przygotowany przez firmę Ryszarda Borowiaka z Gniezna o kształcie nawiązującym do Ostrowa Lednickiego z romańskimi budowlami na grodzie. Niekończące się laudacje i życzenia przeniesiono spod lednickiego schroniska na podgrodzie. Tutaj przy ognisku kilka pokoleń archeologów

(a także historyków) miało okazję w sposób mniej oficjalny, bardziej przyjacielski i niemal rodzinny złożyć życzenia Jubilatce, a także wymienić swoje poglądy i nawiązać bliższe kontakty.

Konferencji na Lednicy towarzyszyło stoisko wydawnictw naukowych gdzie zgromadzono najnowsze publikacje archeologiczne różnych ośrodków w kraju. Była to doskonała możliwość zorientowania się w ogromnej liczbie i różnorodnej formie działania terenowego, naukowego i wydawniczego różnych ośrodków archeologicznych. Prezentacja tak zróżnicowanych wydawnictw była możliwa dzięki pomocy kolegów z wielu instytucji archeologicznych niemal z całej Polski.

Dwa pozostałe dni to IX walny sprawozdawczo-wyborczy Zjazd SNAP. Przedstawieniu przyjętego sprawozdania ustępującego Zarządu i wyborom nowego towarzyszyła dyskusja nad zagadnieniami związanymi z konserwatorstwem archeologicznym.

Podczas obrad wręczono także nagrodę naukową im. Józefa Kostrzewskiego przyznaną prof. prof. Łucji i Jerzemu Okuliczom. Obok dyskusji nad bieżącymi problemami środowiska przedstawiono także stan zaawansowania prac nad przygotowaniem reaktywowanego periodyku *Z otchłani wieków* (pierwszy numer nowej edycji ukazał się w kwietniu 1999 r.), a także wydawnictwa przygotowanego przez Oddział w Gdańsku — *Z otchłani wieków Pomorza Gdańskiego* (ukazało się w maju 1999). Zaprezentowano także pierwszy numer *Zapisków Archeologicznych*, serii o ponad stuletniej tradycji. Redakcja w reaktywowanym biuletynie pragnie zamieszczać najbardziej aktualne informacje z życia, pracy i wydawnictw archeologicznych.

W wyniku głosowania w nowym przydiu Zarządu Głównego SNAP zasiedli: prof. Marian Głosek — prezes, mgr Danuta Jaskanis i mgr Urszula Perlikowska-Puszkarska — vice-prezesa, dr Jarzy Maik — sekretarz generalny, prof. Maria Blomberg — skarbnik, członkami zarządu zostali: dr Dominik Abłamowicz, prof. Zofia Hilczer-Kurnatowska, dr Mirosław Hoffmann, mgr Andrzej Szpunar, mgr Aleksandra Szymańska, mgr Eugeniusz Wilgocki, mgr Jacek Wrzeński, dr Anna Zakościelna.

Zarówno tematyka Konferencji jak i dyskusja podczas Zjazdu pokazały, iż kolejne reformy administracyjne kraju nie sprzyjają zabezpieczeniu archeologicznego dziedzictwa kulturowego. Służby konserwatorskie dalej będą się borykać z niejasno sformułowanymi przepisami, nieprecyzyjnymi ustawami i niezakończonymi sporami kompetencyjnymi. Brak konkretnych rozwiązań nad sposobem funkcjonowania służb konserwatorskich będzie szkodliwe dla środowiska, a przede wszystkim dla zabytków archeologicznych. Lednica była kolejnym miejscem gdzie archeolodzy wyrazili swoje stanowisko w toczącej się dyskusji nad problematyką służby konserwatorskiej i ochroną archeologicznego dziedzictwa kulturowego. Podczas Konferencji, Zjazdu, a także w trakcie Jubileuszu możliwa była wymiana doświadczeń, zapoznanie się z konkretnymi wynikami badań i zaprezentowanie praktycznych rozwiązań administracyjno-prawnych.

Spotkanie na Lednicy było okazją do zgromadzenia kilku pokoleń archeologów. Jego organizatorem był oddział w Poznaniu SNAP. Atmosfera, w jakiej się ono odbyło, możliwa była dzięki niezwykle sprzyjającej pogodzie, przestrzeni w jakiej się rozgrywało, zaangażowaniu członków oddziału poznańskiego, pomocy kolegów

Ryc. 1. Obrady Konferencji
Abb. 1. Beratungen der Konferenz.

Ryc. 2. Obrady Konferencji
Abb. 2. Beratungen der Konferenz.

Ryc. 3. Obrady Konferencji
Abb. 3. Beratungen der Konferenz.

Ryc. 4. Gratulacje
Abb. 4. Glückwünsche.

Ryc. 5. Gratulacje
Abb. 5. Glückwünsche, Glückwünsche ...

Ryc. 6. Gratulacje
Abb. 6. Glückwünsche, Glückwünsche ...

Ryc. 7. Gratulacje
Abb. 7. Glückwünsche, Glückwünsche ...

Ryc. 8. Słodka Lednica — dla Jubilatki tort od firmy Borowiak
Abb. 8. Süße Lednica - für die Jubilarin eine Torte von der Firma Borowiak.

z MPP na Lednicy, a także przychylności gospodarzy — Dyrekcji MPP na Lednicy. Specjalne podziękowania należą się sponsorom — Ewie Chyra z Łubowa, Ryszardowi Borowiakowi i Elżbiecie Wojciechowskiej z Gniezna, Mariuszowi Tuszyńskiemu z Torunia, oraz Januszowi Kurowskiemu z Rybitw i Wojtkowi Kujawie z Moraczewa.

Objazd po wybranych grodach wczesnośredniowiecznych (Gniezno, Giecz, Poznań) zakończył trzydniowe spotkanie archeologów na Ostrowie Lednickim.

Jacek Wrzesiński